

KĖDAINIŲ JUOZO PAUKŠTELIO PROGIMNAZIJOS NEFORMALIOJO MOKINIŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformalusis mokinių švietimas progimnazijoje įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (aktuali redakcija – patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V- 554).
2. Organizuojant neformalųjį mokinių švietimą, yra atsižvelgiama į Kėdainių rajono savivaldybės vykdomą neformaliojo švietimo strategiją.
3. Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos neformaliojo mokinių švietimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) skirtas dalykų mokytojams, neformaliojo švietimo vadovams, klasių vadovams, mokiniams ir jų tėvams (globėjams, tėvų teisių turėtojams).
4. Šis aprašas parengtas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-991, 2004-06-18 „Dėl bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais aktualiais bendraisiais pradinio ir pagrindinio ugdymo planais ir aktualiais Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimais.
5. Neformalusis mokinių švietimas – formalųjį švietimą papildantis ugdymas, kryptinga veikla, padedanti mokiniui įgyti kompetencijas, tapti sąmoninga asmenybe, sugebančia atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas ir aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos. Kompetencijos suprantamos kaip mokėjimai atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma. Neformaliojo vaikų švietimo (toliau – NVŠ) veikla skirta mokinių, pasirinkusių meninę, sportinę, technologinę, sveikatinimo ar panašią veiklą, asmeninėms, socialinėms, edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti.
6. NVŠ paskirtis – tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais; tai svarbi viso ugdymo proceso dalis, padedanti moksleiviui įgyti asmenybinę ir sociokultūrinę brandą. NVŠ padeda mokiniui plėtoti kūrybines savo galias, ugdo kultūrinę, tautinę ir pilietinę savimone, išryškina polinkius, žadina jo aktyvumą, savarankiškumą, atskleidžia įvairius gebėjimus, moko bendrauti, sudaro sąlygas džiaugti savo pasiekimais. Mokinio dalyvavimas NVŠ veiklose suteikia jam pasitikėjimo savo jėgomis, kas labai reikalinga įsisavinant įvairių mokomųjų dalykų žinias. Aktyvus dalyvavimas neformaliame mokyklos gyvenime ugdo mokinio pasididžiavimą savo mokymo įstaiga, bendruomeniškumo jausmą.

II SKYRIUS NVŠ TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR MOKINIŲ NEFORMALIOJO ŠVIETIMO VEIKLOS KRYPTYS

7. NVŠ tikslas – per kompetencijų ugdymą formuoti mokinį, sugebantį tapti aktyviu bendruomenės nariu, sėkmingai veikti progimnazijos bendruomenėje ir už jos ribų, padėti tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius.

8. NVŠ uždaviniai:

- 8.1. organizuoti progimnazijoje kokybišką neformalųjį švietimą;
- 8.2. ugdyti ir plėtoti mokinių kompetencijas per saviraiškos poreikio tenkinimą;
- 8.3. spręsti socialinės integracijos problemas: mažiau galimybių turinčių (esančių iš socialiai-ekonomiškai nepalankios aplinkos ar turinčių specialiųjų poreikių), ypatingų poreikių (itin gabių ir talentingų) vaikų, integravimas į visuomeninį gyvenimą;
- 8.4. tobulinti tam tikros srities žinias, gebėjimus ir įgūdžius, suteikti asmeniui papildomų dalykinių kompetencijų, formuoti profesines nuostatas;
- 8.5. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;
- 8.6. ugdyti pagarbą žmogaus teisėms, orumą, pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrų, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę.

III SKYRIUS NVŠ PRINCIPAI

- 9.1. Aktualumo principas – NVŠ veikla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti.
- 9.2. Demokratiškumo principas – mokytojai, tėvai ir vaikai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius.
- 9.3. Prieinamumo principas – sudaromos sąlygos vaikų kompetencijoms ugdyti per pasirinktą veiklą. Veiklos ir būdai yra prieinami visiems vaikams pagal amžių, išsilavinimą, turimą patirtį.
- 9.4. Individualizavimo principas – NVŠ individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus.
- 9.5. Savanoriškumo principas – vaikai laisvai renkasi neformaliojo švietimo teikėją (mokytoją) tinkamiausios veiklos kompetencijai ugdyti.
- 9.6. Atvirumo principas – veiklų rezultatai konkretūs ir matomi (darbai parodose, koncertai, leidiniai, sportiniai pasiekimai).

IV SKYRIUS NVŠ ORGANIZAVIMO KRITERIJAI

10. NVŠ skiriamas atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

- 10.1. mokinių polinkius ir poreikius;
 - 10.2. mokinių ir tėvų pageidavimus bei mokinių skaičių;
 - 10.3. pedagogų gebėjimus organizuoti popamokinę veiklą;
 - 10.4. bendrojo lavinimo mokyklų bendrųjų ugdymo planų reikalavimus ir progimnazijos ugdymo planus bei skiriamas valandas;
 - 10.5. mokymui skirtas lėšas;
 - 10.6. progimnazijos tikslus ir uždavinius.
11. NVŠ valandos gali būti skiriamos:
- 11.1. meniniam ugdymui (muzikinio, dailės, šokio, teatrinio, dramos);
 - 11.2. fiziniam ugdymui ir sportui;
 - 11.3. sveikos gyvensenos propagavimui;
 - 11.4. gamtosauginei, ekologinei, turistinei veiklai;
 - 11.5. etninei kultūrai, kraštotyrinei ir pilietinei veiklai;
 - 11.6. techninei kūrybai ir technologijoms;
 - 11.7. socialiniams ir komunikaciniams gebėjimams ugdyti.

V SKYRIUS NVŠ ORGANIZAVIMO TVARKA

12. NVŠ valandų skaičių progimnazijoje apsprendžia klasių komplektų skaičius, turimos mokymo lėšos ar skirti biudžetiniai asignavimai, steigėjo nustatytos sąlygos ir reikalavimai, NVŠ organizavimo progimnazijoje tradicijos ir tikslingumas, mokinių poreikiai, progimnazijos galimybės (specialistai, patalpos, materialinė bazė).
13. NVŠ veikla vykdoma po pamokų aplinkose, kurios padeda įgyvendinti NVŠ tikslus. Išnaudojamos progimnazijos aktų, sporto, aerobikos salės, aikštynai, dalykų kabinetai ir kitos erdvės. Veiklos gali būti vykdomos įvairiose ir saugiose mokiniui aplinkose už progimnazijos ribų: lankytinos vietos mieste, respublikoje, įvairiose kultūros įstaigose, kitose ugdymo įstaigose (aukštesiose, aukštesniosiose mokyklose), įvairiose rajono pramonės įmonėse, socialinių partnerių įstaigose.
14. NVŠ programos, padedančios gerinti mokinių pasiekimus, tobulinti bendrąsias kompetencijas, yra rengiamos ir siūlomos derinant bendrosios programos dalykų programų ir neformaliojo švietimo turinį:
- 14.1. progimnazija kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių NVŠ poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgusi į juos siūlo neformaliojo švietimo programas;
- 14.2. NVŠ programą rengia būrelių vadovai iki einamų mokslo metų ugdymo pradžios pirmos dienos ar kitu Mokytojų tarybos sprendimu nustatytu terminu (pridedama priede Nr. 1), suderina direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir tvirtinamos direktoriaus įsakymu iki einamų mokslo metų rugsėjo 10 d.;
- 14.3. NVŠ programos rengiamos vieneriems metams, vykdomos ugdymo planuose apibrėžtu ugdymo proceso laikotarpiu (esant būtinybei, ugdymas gali vykti ir trumpiau, pritarus Progimnazijos tarybai);
- 14.4. būrelio vadovas per mokslo metus gali koreguoti programą priklausomai nuo grupės narių gebėjimų ir poreikių, dalyvavimo konkursuose, olimpiadose, varžybose ir kt.
15. NVŠ neprivalomas ir laisvai pasirenkamas.
16. NVŠ grupės gali būti sudarytos iš įvairių 1–4, 5–8 klasių mokinių. Minimalus mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėje – 12 (skaičius gali kisti priklausomai nuo konkrečių mokslo metų ugdymo plano bendruomenės priimtų sprendimų). NVŠ būrelių mokinių sudėtis mokslo metų eigoje gali keistis. Mokiniai, kurie per mėnesį dėl nepateisinamų priežasčių nelanko daugiau nei 50 proc. užsiėmimų, laikomi nelankančiais būrelio mokiniais.
17. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su būrelių vadovais, sudaro NVŠ (būrelių) tvarkaraštį ir teikia direktoriaus tvirtinimui. Jis skelbiamas progimnazijos bendruomenei skelbimų lentose bei progimnazijos internetinėje svetainėje. Tvarkaraštis tvirtinamas direktoriaus įsakymu prasidėjus pirmam ir antram pusmečiui. Per mokslo metus tvarkaraštis gali keistis. Apie pakitimus informuojamas direktorius, kurio pavaduotojas ugdymui ir mokiniai. Būrelių vadovas, pageidaujantis keisti vietą ar laiką, ne vėliau nei prieš 1 savaitę, pateikia laisvos formos prašymą progimnazijos direktoriui dėl laikinos vietos ar laiko keitimo nurodant priežastis.
18. NVŠ būrelių veikla mokinių atostogų metu neorganizuojama.
19. Vieno užsiėmimo trukmė – 45 minutės, 1 klasėse – 35 min..
20. NVŠ būrelių vadovai parengia ir suderina NVŠ programą, užtikrina tvarkaraščių tikslumą (laikas, vieta), suburia mokinių grupes (mokinių sąrašai tvirtinami direktoriaus įsakymu kartu su programa), užtikrina higienos normos reikalavimų laikymąsi bei atsako už mokinių saugumą pravedti mokiniams saugaus darbo ir elgesio instruktažus. Mokiniai išklause instruktažą pasirašo saugaus elgesio ir kt. Instruktažų lape (priedas Nr.2). Saugaus elgesio instruktažai saugomi pas direktoriaus pavaduotoją

ugdymui. NVŠ vadovai bendradarbiauja su kitais progimnazijos mokytojais bei dalyvauja ugdymo turinio ir veiklos integracijos procese, tvarko dokumentaciją, mokslo metų pabaigoje atlieka savo veiklos analizę.

20. NVŠ dokumentacija:

20.1. sistemingai pildomas neformaliojo švietimo dienynas (popierinis dienynas, o nuo 2020 m. rugsėjo 1 d. – elektroninis dienynas), laikantis dienyno pildymo reikalavimų;

20.1.1. mokinių sąrašas dienyne mokslo metų eigoje gali kisti, bet negali būti mažesnis kaip 12 mokinių (mokinių skaičius grupėje gali kisti Progimnazijos tarybos sprendimu).

20.1.2. atsižvelgdamas į ugdymo specifiką, kiekvienas vadovas privalo parengti saugaus elgesio instruktažus: išvykai pėsčiomis, išvykai transportu, aktyvaus fizinio krūvio, sportinio inventoriaus naudojimo, darbo su įrankiais, instrumentais bei įranga, su elektros instaliacija, video ir audioaparatura. Instrukcija pridedama prie programų (priedas Nr. 3).

20.1.3. instruktažai vedami pirmųjų užsiėmimų metu. Mokiniai su instruktažais pasirašytinai supažindinami ne vėliau kaip iki einamų metų spalio 10 d. Nauji nariai su instruktažais supažindinami pakartotinai.

20.1.4. kiekvieną kartą vykdant veiklą ne progimnazijos teritorijoje (vykstant į konkursus, varžybas, išvykas ir kt.) vadovas praveda instruktažą apie saugų ir kultūringą elgesį (pildoma ekskursijos prašymo forma, patvirtinta progimnazijos direktoriaus 2015 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr.V1/12). Pravestus instruktažus vadovas registuoja neformalaus švietimo dienyne.

20.1.5. mokinių lankomumo, vestų užsiėmimų turinio ir valandų apskaita vedama neformaliojo švietimo dienyne.

20.1.6. dienyne privaloma pažymėti apie dalyvavimą konkursuose, parodose, olimpiadose, koncertuose, parodose, kituose neformaliojo švietimo renginiuose.

20.1.7. užsiėmimai vyksta ir dienynas pildomas iki ugdymo plane nurodytos paskutinės mokslo metų dienos (pagal koncentrus).

20.2. Neformaliojo švietimo dienynus saugo būrelių vadovai. 2 kartus per mokslo metus direktoriaus pavaduotojas ugdymui vykdo dienynų tikrinimo priežiūrą. Mokslo metų pabaigoje atiduodami saugoti į archyvą.

20.3. Būrelio vadovo veiklos ataskaita pateikiama metų pabaigoje pedagoginėje ataskaitoje ir aptariama su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui.

21. Būrelio vadovas užtikrina mokinių saugumą užsiėmimų metu.

22. Mokslo metų II pusmetyje vykdoma mokinių (ar jų tėvų teisių turėtojų/tėvų/globėjų/rūpintojų) apklausa dėl neformaliojo švietimo užsiėmimų paklausos, pasiūlos, kokybės.

23. Būrelių vadovai pasiekimus parodo organizuodami parodas, koncertus, dalyvaudami įvairiuose progimnazijos ir bendruomenės renginiuose, šventėse, varžybose, konkursuose. Už aktyvią veiklą mokiniai skatinami progimnazijos direktoriaus padėkos raštais.

24. Esant nepalankioms oro sąlygoms, dideliame mokinių sergamumui neformalusis švietimas gali būti nutrauktas.

PRITARTA

Kėdainių Juozo Paukštelio

progimnazijos tarybos 2019 m. rugpjūčio 29 d.

posėdžio nutarimu (protokolas Nr. T1-4)

PATVIRTINTA:

Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos
direktoriaus 2019 m. d. įsak.
Nr. VI/

**KĖDAINIŲ JUOZO PAUKŠTELIO PROGIMNAZIJOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PROGRAMA**

(programos pavadinimas)

_____mokslo metai

(vadovo vardas pavardė, kvalifikacija)

Veiklos kryptis (pažymėti X):

Sveika gyvensena ir sportas	Meno kolektyvas	Meninė raiška	Intelektuali s ugdymas	Pilietinis ugdymas	Kraštotyrinis ugdymas	Kalbinis ugdymas	Projektinė veikla	Etninė kultūra	Klubai, vaikų ir jaunimo organizacijos	Profesinis ugdymas	Gamtamokslis ugdymas	Techininė kūryba
-----------------------------------	--------------------	------------------	---------------------------	-----------------------	--------------------------	---------------------	----------------------	-------------------	--	-----------------------	-------------------------	---------------------

SAVAITINIŲ VALANDŲ SKAIČIUS	MOKINIŲ SKAIČIUS	KLASĖS	VIETA (KABINETAS, SALĖ, KT.)	LAIKAS (DIENA, VALANDA)

Paskirtis (vaikų pažinimo, lavinimosi, saviraiškos poreikių tenkinimas, ugdomi specifiniai gebėjimai ir kompetencijos):

Tikslas ir uždaviniai:

Numatomas rezultatas:

DALYVAVIMAS:

Progimnazijoje-

Rajone-

Respublikoje-

ORGANIZAVIMAS:

Eil. Nr.	UŽSIĖMIMO TEMA	Skirta valandų	Data	Pastabos
Viso per metus valandų				

Progimnazijos pasirinktos integruojamos programos. Į ugdymo turinį integruojamos šios programos: sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (LUP), pilietinio ugdymo programa (PUP), ugdymo karjerai bendroji programa (UKP), socialinio emocinio ugdymo programa (SEUP).

1. **SĖKMĖS KRITERIJAI** (esminiai gebėjimai, žinios, supratimas bei nuostatos, kurias bus įgiję programą baigę mokiniai):

2. **Neformaliojo švietimo užsiėmimo veiklos rezultatai bus skleidžiami** (pažymėti X):

- progimnazijos internetinėje svetainėje
- progimnazijos erdvėse
- neformaliojo švietimo renginių metu progimnazijoje, mieste, respublikoje
-
-

3. **Ugdymo priemonės ir įranga:** _____

_____ (vadovo parašas, data)

MOKINIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Klasė	Pastabos
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

Programos ir mokinių sąrašo lapų skaičius _____

Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazijos
direktoriaus pavaduotoja ugdymui

20..... m. d.

KĖDAINIŲ JUOZO PAUKŠTELIO PROGIMNAZIJA
MOKINIŲ DALYVAUJANČIŲ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO VEIKLOJE
SAUGAUS DARBO IR ELGESIO INSTRUKTAVIMŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

_____ (būrelio pavadinimas)

_____ **mokslo metai**

Instruktažo turinys: Neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimo (būrelio) dalyviai informuojami bei vykdoma diskusija apie saugų elgesį būrelio veiklų metu. Instruktuojami apie saugaus darbo ir elgesio reikalavimus, apie galimus pavojus bei situacijas, kurios gali kilti vykdomų veiklų metu.

.....
.....
.....

Eil. Nr.	Mokinio v. pavardė	Klasė	Instruktuoto dalyvio parašas (jei nemoka rašyti–vardo pirmoji raidė)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

_____ (būrelio vadovo v., pavardė)

_____ (parašas)

_____ (instruktažo vykdymo data)